

4^Η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020

*Αξιολόγηση της Πορείας Εφαρμογής του ΕΠ
Αξιολόγηση της Λογικής της Παρέμβασης
Τεκμηρίωση Μεταβολών/Προσαρμογών 2^{ης} Αναθεώρησης*

ΑΝΤΙΚΕΪΜΕΝΟ ΤΗΣ 1^{ΗΣ} ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΠ

- Αξιολόγηση της **αποτελεσματικότητας** του Επιχειρησιακού Προγράμματος
- Αξιολόγηση της δυνατότητας **επίτευξης των στόχων του Πλαισίου Επιδόσεων** του Ε.Π.
- Αξιολόγηση της **αποδοτικότητας** του Επιχειρησιακού Προγράμματος
- Αποτίμηση της **επικαιρότητας της λογικής της παρέμβασης** στο πλαίσιο της Στρατηγικής του Ε.Π.
- **Τεκμηρίωση της ενδεχόμενης αναθεώρησης του Ε.Π.**
- Προετοιμασία για τις αξιολογήσεις επιπτώσεων.

Δεδομένα 13/6/2018

ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΠΟΡΕΙΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Προσκλήσεις

- Έχουν ενεργοποιηθεί όλοι οι Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ (έκδοση 103 Προσκήσεων προς τους τελικούς δικαιούχους του Προγράμματος, εκ των οποίων 19 έχουν εκδοθεί για τους ΑΠ του Τομέα Μεταφορών, 68 για τους ΑΠ του Τομέα Περιβάλλοντος και 16 για τους ΑΠ της Τεχνικής Βοήθειας).

Εντάξεις

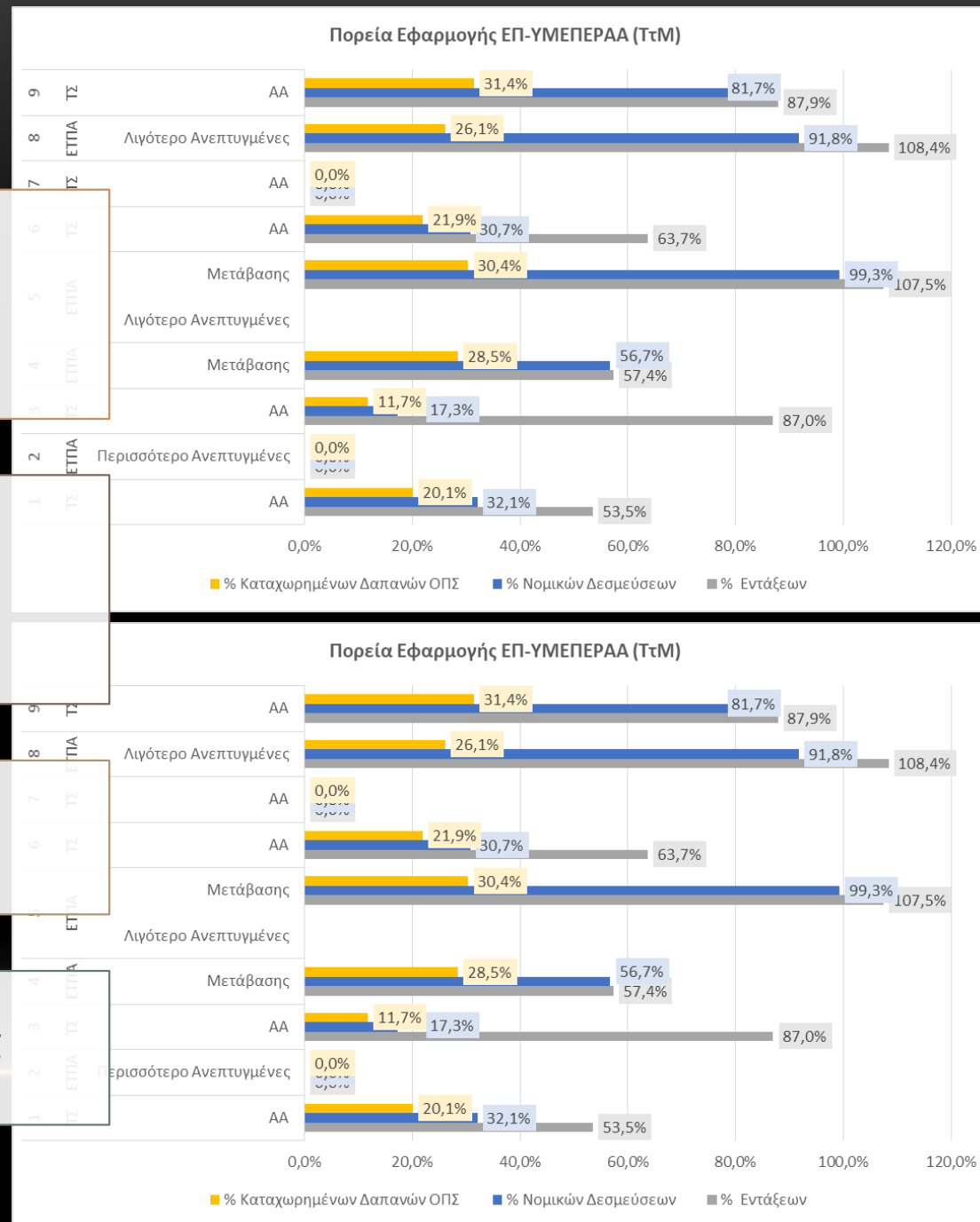
- Έχουν ενταχθεί 381 πράξεις (συμπεριλαμβανομένων και των πράξεων Τεχνικής Βοήθειας). Η συνολική συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη (ΣΔΔ) των ενταγμένων πράξεων ανέρχεται σε 3.500,1 εκατ.€ και αντιστοιχεί σε 63,5% της διαθέσιμης ΣΔΔ του Προγράμματος.

Νομικές Δεσμεύσεις

- Οι νομικές δεσμεύσεις των πράξεων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ανέρχονται σε 1.923,1 εκατ. € ΣΔΔ, ποσό που αντιστοιχεί σε 35% της ΣΔΔ του Προγράμματος.

Δαπάνες

- Οι επιλέξιμες δαπάνες που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣ ανέρχονται σε 752,8 εκατ. € ΣΔΔ που αντιστοιχούν στο 13,7% της ΣΔΔ του Προγράμματος.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2018

Σύμφωνα με το ΣχΔΔ αναμένεται σημαντική ενεργοποίηση του Ε.Π. σε επίπεδο εντάξεων καθώς ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων προβλέπεται να βρίσκεται σε ποσοστό **95,89%** στο τέλος του 2018.

Στις **μεταφορές** προβλέπεται, ήδη από το 2018, υπερκάλυψη του συνόλου της κατανομής (**117,35%**)

Στο **περιβάλλον** οι εντάξεις θα προσεγγίσουν το **76,17%**.

Σύμφωνα με το ίδιο Σχέδιο, έως το τέλος του 2018, η πορεία υλοποίησης αναμένεται να επιταχυνθεί σημαντικά και η απορρόφηση να φθάσει το **24,42%**.

Στις **μεταφορές** προβλέπεται η απορρόφηση να βρίσκεται στο **32,64%**

Στο **περιβάλλον** προβλέπεται η απορρόφηση να βρίσκεται στο **16,43%**.

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

Καθυστερήσεις

- Σημαντικές στους Άξονες 2, 7 & 11. Ειδικά στους Άξονες 2 & 7 παρατηρείται μηδενική ενεργοποίηση σε επίπεδο εντάξεων.
- Καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων Μετρό στους Άξονες 8 & 9.
- Περιορισμένος ρυθμός υλοποίησης στους Άξονες 10, 12 & 13. Οι προοπτικές των ΑΠ 12 και ΑΠ 13 κρίνονται περιορισμένης δυναμικής.

Υψηλές χρηματοδοτικές ανάγκες

- Ο Άξονας 9, όπως και ο Άξονας 1, εμφανίζουν υψηλές χρηματοδοτικές ανάγκες.
- Στον τομέα των λυμάτων (ΕΣ 29), παρατηρείται επίσης σημαντική ανάγκη για διασφάλιση πρόσθετων πόρων
- Στον Άξονα 10 παρατηρείται η ύπαρξη διαπιστωμένης υψηλής ζήτησης, μεγάλης δεξαμενής ώριμων έργων

Υπερδέσμευση

- Πρόβλεψη σημαντικής υπερδέσμευσης στους Άξονες 3, 6 & 9.

Προσαρμογές

- Στον ΑΠ 14, με βάση τις νέες κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΕΣΔΑ) και την επικείμενη μεταφορά των έργων λυμάτων στον νέο Άξονα 14B, αναμένεται να προκύψει έντονη υστέρηση σε σχέση με τους στόχους.

Αλλαγές στο μίγμα των χρηματοδοτούμενων έργων

- Κατά περίπτωση και ανά Άξονα Προτεραιότητας
- Διαπιστώνονται μικρής έκτασης αλλαγές στη Λογική της Παρέμβασης, κυρίως στο επιχειρησιακό τμήμα της ΛτΠ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΙΔΟΣΗΣ

Σε σχέση με το Πλαίσιο Επίδοσης **διαπιστώνεται κίνδυνος απώλειας πόρων λόγω μη επίτευξης της πλειοψηφίας των οροσήμων 2018.**

**Ο F100 για το ορόσημο του 2018, αστοχεί στη μεγάλη πλειοψηφία των Αξόνων Προτεραιότητας (ΑΠ).
Ειδικότερα:**

Τιμή του οροσήμου F100 για το 2018
Όφειλε να είχε συμπληρωθεί ως η συμμετοχή των πόρων του ΑΠ ου θα έπρεπε να έχει δαπανηθεί, βάσει του Κανόνα N+3 έως 31/12/2018 (Κατανομή 2014 & 2015), προσαυξημένη κατά 10%, σύμφωνα με σχετική οδηγία της ΕΑΣ.
Ο αλγόριθμος αυτός δεν εφαρμόστηκε με ενιαίο τρόπο στους ΑΠ του Τομέα του Περιβάλλοντος (ΤΠ).

Οικονομικός δείκτης F100
Στην πλειοψηφία έχει υπερεκτιμηθεί και εκτιμάται ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, η τιμή του Οροσήμου για το 2018 θα χρειαστεί να μειωθεί σημαντικά, μη προσμετρώντας το ποσό της προκαταβολής.

Αντιπροσωπευτικότητα δεικτών
Απαιτείται να επαναδομηθεί το ΠΕ σε σχέση με τις υλοποιούμενες δράσεις, να διορθωθούν επικαλύψεις και να διασφαλιστεί η αντιπροσώπευση της χρηματοδοτικής βαρύτητας για του επιλεγόμενους δείκτες
να διορθωθούν τιμές τόσο στο ορόσημο όσο και στο ΒΣΥ για τον ίδιο δείκτη.

Τιμές
Απαιτείται να επικαιροποιηθούν σε αρκετές περιπτώσεις οι τιμές οροσήμου και στόχου, λόγω επικαιροποίησης των μεθοδολογιών και αλλαγή στον τρόπο υπολογισμού τους.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΛΟΓΙΚΉ ΤΗΣ ΠΑΡ'ΕΜΒΑΣΗΣ (1/3)

Στο σύνολό της, η **Στρατηγική Στόχευση** του Προγράμματος παραμένει επίκαιρη.

Σχεδόν το σύνολο των Στρατηγικών και Ειδικών Στόχων δεν έχουν επηρεαστεί από σημαντικές μεταβολές στο περιβάλλον της ΛτΠ. Επιμέρους μεταβολές στη στρατηγική αφορούν στην εφαρμογή πολιτικών που άλλαξαν κατά την τελευταία τετραετία και Εθνικών Σχεδίων που επικαιροποιήθηκαν (ΕΣΔΑ/ΠΕΣΔΑ (2015), ΕΣΔΕΑ 2017-ΚΕΝΑΚ).

Προσθήκη νέων Ειδικών Στόχων δεν προκρίνεται.

Ιδιαίτερα μικρός αριθμός ΕΣ κρίνονται περιορισμένης δυναμικής.

Προσαρμογές και τροποποιήσεις θα πρέπει να γίνουν σε συγκεκριμένους Ειδικούς Στόχους.

Συγκεκριμένοι ΕΣ απαιτείται να αναδιατυπωθούν ή/και διευρυνθούν στο πλαίσιο των έργων που χρηματοδοτούν.

Το επιχειρησιακό τμήμα, λόγω εξειδίκευσης και μεταβολών στο μίγμα των χρηματοδοτούμενων έργων παρουσιάζει ανάγκη για μεγαλύτερης έκτασης διαφοροποίηση και αυτή όμως εστιασμένη σε συγκεκριμένες ΕΠ.

Ειδικά για τον ΤτΠ, η ΛτΠ δεν κρίνεται σαφής και συστηματικά δομημένη.

Απαιτείται να γίνει περισσότερο ξεκάθαρη η δόμηση του Προγράμματος στον ανωτέρω τομέα, καθώς και να συστηματοποιηθεί ο τρόπος με τον οποίο τίθεται η στοχοθεσία του και η παρακολούθησή της.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΛΟΓΙΚΉ ΤΗΣ ΠΑΡ'ΕΜΒΑΣΗΣ (2/3)

Αναδιάταξη/Προσαρμογή Δράσεων

Μικρός αριθμός παρεμβάσεων δεν έχουν συνάφεια με τον αρχικό σχεδιασμό, διαφοροποιήσεις εντούτοις υπάρχουν κυρίως λόγω αλλαγής προτεραιοτήτων στην εφαρμογή της πολιτικής.

Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις αυτό επιδρά περιοριστικά και στη δυνατότητα άμεσης συμβολής στο αποτέλεσμα.

Οι διαφορετικές δυναμικές υλοποίησης στις δράσεις και στα έργα που χρηματοδοτούν, και οι διαφορετικές ταχύτητες ωρίμανσης σημαντικών έργων, σε συνδυασμό με τις αυξημένες χρηματοδοτικές ανάγκες ορισμένου τύπου παρεμβάσεων, οδηγούν σε ανάγκη διερεύνησης της ανακατανομής πόρων.

Αυτό με τη σειρά του προϋποθέτει την αλλαγή της χρηματοδοτικής βαρύτητας συγκεκριμένων ΕΣ.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΛΟΓΙΚΉ ΤΗΣ ΠΑΡ'ΕΜΒΑΣΗΣ (3/3)

Δείκτες του Προγράμματος

Όλες οι δράσεις, με μικρές εξαιρέσεις, εκπροσωπούνται από επαρκείς δείκτες εκροής,
Σε ορισμένες περιπτώσεις οι δείκτες εμφανίζουν ζητήματα καταλληλότητας για τον απολογισμό του φυσικού αντικειμένου και συνάφειας με το δείκτη αποτελέσματος.

Διαπιστώνεται αδυναμία αναλυτικής αρχικής τεκμηρίωσης της στοχοθεσίας των δεικτών σε συγκεκριμένους Άξονες Προτεραιότητας.

Διαπιστώνονται ασάφειες σε μερίδα των αρχικά προτεινόμενων μεθοδολογιών υπολογισμού των δεικτών.

Διαπιστώνονται ασάφειες υπολογισμού της συμβολής των δεικτών εκροής στους δείκτες αποτελέσματος, ειδικά όταν αυτοί τίθενται ως εθνικοί στόχοι.

ΚΥΡΙΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ 2Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

1. **Επικαιροποίηση της Αρχιτεκτονικής του Επιχειρησιακού Προγράμματος**

Τροποποιήσεις περιεχομένου σε ορισμένους ΑΠ, σε συνδυασμό με προσαρμογή των σχετικών Ειδικών Στόχων
Διευθέτηση κατακερματισμού περιεχομένου μεταξύ ΑΠ, κυρίως στον ΤτΠ, και ενίσχυσης της ομοιογένειας και της συστηματοποίησης του ΕΠ

2. **Προσαρμογή των χρηματοδοτικών στοιχείων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ για την αποδοτική αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων**

Απαιτείται ανακατανομή πόρων μεταξύ ΑΠ και ΕΠ, με στόχευση ενίσχυσης στους ΑΠ οι οποίοι εμφανίζουν αυξημένες χρηματοδοτικές ανάγκες

3. **Προσαρμογές στο Σύστημα Δεικτών του Προγράμματος λόγω:**

- μεταβολών στη στρατηγική και στο μίγμα των υλοποιούμενων έργων
- επικαιροποίησης Εθνικών Στόχων
- οριστικοποίησης στοιχείων αναφοράς
- μεταβολής/επικαιροποίησης της μεθοδολογίας υπολογισμού
- μεταβολής του μοναδιαίου κόστους
- μεταβολών του διαθέσιμου προϋπολογισμού ανά δράση

Σε κάθε περίπτωση, το σύστημα των δεικτών, κυρίως στον τομέα του Περιβάλλοντος, πρέπει να γίνει περισσότερο συνεκτικό, αντιπροσωπευτικό και μετρήσιμο, και ταυτόχρονα να καθορισθεί με σαφή τρόπο η ποσοτική συμβολή στο επιδιωκόμενο αποτέλεσμα

Οι προτάσεις αυτές δεν θα αλλοιώσουν τον χαρακτήρα του Προγράμματος ως προς την στόχευσή του και τους αρχικά τεθέντες στρατηγικούς του στόχους

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Δρ. Τίνα Ορφανίδου

tina.orfanidou@gmail.com